

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

In eos qui obdurato corde in peccato persistunt. cap. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Iob 20.

tudo malorum tunc vim habet maximam, neque vult auctorem deferere, vt eueniat illi quod scribitur, Ossa eius plena sunt vitij adolescentiæ, & cum eo in puluere dormient. Quarta denique insania est, quam deploranda stultitia cum finis viuendi prope est, tunc velle principium facere bene viuendi, primam ætatem ac mediam dicare Dæmoni, extremum verò spiritum in summa virium animæ, & corporis imbecillitate offerre Deo?

Contra eos qui in peccatis obdurato corde persequuntur.

Cap. XXXVII.

Acrius adhuc insurgendum, & insudandum erit in eos, qui obdurato corde, & obfirmato animo in peccatis viuunt, si quomodo durities perrumpi, & expugnari possit, quam sua tyrannide Dæmon inuasit. His autem primò explicandæ eorum conditiones erunt, qui eo iam deuenerunt, vt cor durum habeant, vt tamquam in speculo sui status infelicitatem intuentes, eius aspectus turpitudinem exhorrescant. Egregiè verò præ cæteris quid durities cordis sit, explicat D. Bernardus his verbis statim initio. Quæris quid sit cor durum? Si non expauiisti tuum hoc est, solum enim est cor durum, quod semetipsum non exhorret, quia non sentit, ipsum est quod nec compunctione scinditur, nec pietate mollitur, nec mouetur precibus, minis non cedit, flagellis duratur, ingratum ad beneficia, ad consilia infidum, ad iudicia sæuum, inuerecundum ad turpia, impauidum ad pericula, inhumanum ad humana, temerarium ad diuina, præteritorum obliuiscens, præsentia negligens, futura non prouidens, & vt breui, cuncta horribilis mali mala complectar, ipsum est quod nec Deum timet, nec hominem reueretur. Quæ sanè dicta, si practicè à Concionatore, & allatis exemplis, ac similitudinibus illustrentur, habent magnam vim, vel vt obduratos aliquantulum emolliant, vel vt alij, ne in tantam calamitatem incurrant, timorem inijciant. Secundò, explicandum est Deum neminem per se indurare, vel excacare actu postiuo directè, vt Theologi loquuntur, cum non possit esse vllius peccati causa, vt eruditè disputat D. Basil. in hom. Quod Deus non sit causa malorum, imò verò semper se cum peccatore gerit parentis instar, aut Medici qui ægrotos, & si grauissimò & insanabili affectos morbo, aut ipsam agentes animam, nun-

Lib. 1. de

Confid. ad

Eugen.

Cor durum

quid sit ex

Bernard.

Deus nemine

per se indu-

rat.

nunquam ita deserit, vt nullam planè opem ferat. Ita se,
 cum Pharaone gessit, ac Iuda, & tamen ob malitiam hominum
 aliquando indurare dicitur, & excacare, quod ipsum quo-
 modo intelligi debeat non est cur à me pluribus explanetur;
 abundè satis ac dilucidè, dicitur à Francisco Toletò in Ioan.
 Certum quidem est, hanc esse peccatorum poenam grauissi-
 mam, ac præ cæteris in hac vita extimescendam. Causas au-
 tem indurationis attingit D. Antoninus. Tertiò, adhibeat
 Concionator remedia, neque de eorum conuersione despe-
 ret, nobis enim liquido constare non potest, qui sint prædesti-
 nati, qui verò reprobì, & aliquos scimus tandem aliquando
 ab obstinatione respicuisse, & ostendit Augustinus duorum Re-
 gum exemplo, Pharaonis, qui duritiam suam misera morte
 redemit, & Nabuchodonosor, qui post flagella ad cor redijt,
 Deumq; agnouit. Possunt autem medicamenta huic morbo
 applicari quædam diuina ex Scripturis deprompta, vt pec-
 catorum grauitas, vis, & efficacia gratiæ, libertas arbitrij, quæ
 innixa gratiæ, potest Deo mouente liberè deflecti, & obse-
 qui. Dei infinita benignitas, neminem excludens à cæle-
 stium donorum thesauris, & gratiæ: quatuor nouissima,
 opportuna suasio, ad exhibenda miserationis officia, ad ero-
 gandas pauperibus elemosynas, ad priuata cum sanctis,
 & pijs viris colloquia, & ad pias, frequentesq; ad Deum
 preces. Quædam autem humana sunt adiumenta, quorum
 usus non prorsus inutilis; præsertim quod id genus homi-
 nes ea sint indole, & ingenio, vt ad diuini lucis aspe-
 ctum perstringatur eorum mentis acies, nisi prius, vt qui è
 somno surgunt in tenuiorem lucem intendant. Lege Chry-
 sostom. vbi docet egregiè quomodo sit humanis hisce reme-
 dijs vtendum ad illius hominis conuersionem, qui in amo-
 re pecuniarum, & avaritia obdurnit. Docet enim aliquan-
 do debere nos imitari artis medicæ peritos, qui in agrotorù
 curatione extenuant morbi grauitatem, & arte quadam
 agrotorum fallunt. Humana remedia sunt, si quis ponat ob-
 oculos turpissimæ vitæ statum, in quo perfricta frontis homi-
 nes vitam agunt, non sine maxima vel fortunatarum, vel vale-
 tudinis, vel famæ, honoris, ac vitæ suæ discrimine siue iactura.
 Altorum narranda exempla, quibus hic viuendi modus
 malè cessit, vt sibi alieno incommodo timere discant. In me-
 ditum etiam, vel ipso auctore Chrystostomo, proferendæ Philo-
 sophorum rationes, quibus recta viuendi ratio suadetur. Im-

cap. 12. an-
not. 24.

2. par. tit
8. & 9.

Lib de Pre
desim. &
Gratia. c.
15.

Remedia su-
pernaturalia
contra duri-
tiam.

Adiumenta
humana ad
idem.

Hom. 11. in
1. ad Cor.
c. 4.

probatuſ effrenata cupiditas, & voluptas. Neque verò ab his multa ſimul exigas, niſi velis omnia amittere, vt enim Proverbium vulgatum eſt, Canis duos ſequens lepores, neutrum capit. Ergo in diem, vel in menſem ſingula repoſcito, ita fiet, vt quod ait ille, Vndique collectis ſtumen abundet aquis; Ita qui plures domi pellices alebat, non ſimul, ſed ſingillatim.

*Turfell. in
eius vita
lib. 3. c. 3.*

Beati Xaverij Patris noſtri ſuaſu dimiſit omnes. Proponamus miſerias, & mala innumera quæ hos conſequi ſolent etiam in præſenti vita. His eos ſermonibus ait idem Chryſoſtom. placemus nondum de gehenna mentione facta. Ad- dit, cum his ſermonibus coercitos viderimus, tunc iam gehennæ meminiffe poterimus, non tam vt terreamus homines, quàm vt miſereamur magis. Hæc autem in priuatis colloquijs aliquando melius perficiuntur. Quare operæpretium eſt Concionatorem ſæpè id genus homines aduocare ad ſeſe, vt ad melioris vitæ frugem reuocet, atque ad ipſum Deum. Ex priuatis etiam non raro vberiores, quam ex publicis ſermonibus fructus feret. Quartò etiam ſancti viri præſidia, quædam extraordinaria adhibuerunt ad hominum emendationem, quæ omittenda non ſunt; imò verò imitanda eis, qui lucrandarum animarum ſtudio, non ſuis commodis concionandi munus exercent. Impetrarunt aliqui ſalutem animarum, multis ad Deum precibus eiulatu ac lacrymis, fame, ſiti, alijsq; ſuſceptis ſponte ſupplicijs. Exemplo ſunt S. Dominicus, Bernardus, Catherina Senenſis, alijsq; quamplurimi. B. Auguſtinum redemptum legimus à Dæmone parentis Monicæ lacrymis. Ambroſium Episcopum Mediolanenſem, tantas in ipſa Confessionum auditione, lacrymas effuſiſſe, & ipſe l. 2. ſe legimus, vt ſæpè numero conſitentium peccata & animum emolliret. Multa in hunc locum ex domeſticis conferre poſſem, ſed vnum memorabo. Cum B. Pater noſter Ignatius cognouiſſet aliquando impij cuiuſdam Sacerdotis nequitiam eo animo expoſuit ei in Confessione cum magno dolore, & multis lacrymis antea actæ vitæ ſuæ culpas, vt ad melioris vitæ frugem illum adduceret, ac re ipſa adduxit. Quintò ſeruandus ordo quidam prudentiæ ſpiritualis in ferenda, ſiue priuatim, ſiue publicè tam perditis rebus ope. Huc ſpectat quod docet Clem. Alexan. vt ſimul metum, ac beneuolentiam coniungamus non immemores illius Pfalmi, Miſericordia, & veritas præcedent faciem tuam; qui enim ſemper beneuolus eſt, contemnitur, qui nimis ſeuerus, mentem exaſperat,

*Paulin. in
eius vita,
& ipſe l. 2.
de pen. c. 8.*

*lib. Pedag.
c. 9. & de
inceps.
Pſal. 88.*

quod docet Clem. Alexan. vt ſimul metum, ac beneuolentiam coniungamus non immemores illius Pfalmi, Miſericordia, & veritas præcedent faciem tuam; qui enim ſemper beneuolus eſt, contemnitur, qui nimis ſeuerus, mentem exaſperat,

rat, quare nec remissè agendum, nec rigidè nimis. Et quidem metum duplicem possumus incutere vel pudoris, qualem habere filij in patrem solent, ac subditi in Principem, vel terroris, qui est feruorum proprius in dominos. Beneuolentiam verò exhibeamus, vt hominum animos ad honesta, & vtilia quæq; prouocemus, ad honesta quidem ducuntur animi laude ac vituperatione; ad vtilia hortando vel dehortando. Hanc autem methodum discamus ab ipso Deo in Scripturis sacris, vt reuocet à peccatis homines modò conqueritur, increpat, minatur, castigat, exprobrat, maledicit; modò adhibet hortationes, consilia, exempla, promissa, consolationes. Lege libros veteris, ac noui Testamenti, vbi passim hæc inuenies, Lege etiam ipsum Clementem Alexandrinum.

Contra eos, qui de misericordia Dei vel præsumunt vel desperant. Cap. XXVIII.

ADhuc illi expugnandi sunt, qui de misericordia diuina desperantes, vel sibi nimium tribuentes, Dei bonitatem ac misericordiam in suam ipsi malitiam trahunt, & suauissimum diuinæ bonitatis mel, in venenum mortiferum conuertunt. De his Augustinus: Ex vtroque, ait, homines periclitantur, & sperando, & desperando contrarijs rebus, contrarijs affectionibus, sperando quis decipitur, qui dicit, bonus est Deus, misericors est Deus, faciam quod mihi placet, implebo desideria animæ meæ. Quare hoc? quia misericors est Deus, spe isti periclitantur; desperatione autem qui cum inciderint in grania peccata, statuentes ad damnationem sine dubio se destinatos, dicunt apud semetipsos iam damnati sumus. Doceat Concionator, quæ via sit inter extrema duo tuta, vt scilicet, neque ita iustitiam timeat peccator, vt nulla spei consolatione conualescat, neque ita confidat de misericordia, vt adhibere vulneribus dignam pœnitentiæ negligat medicinam; sed quem præsumit sibi piè parcere, semper etiam cogitet, & districtè iudicare. Desperatis proponat primo loco Scripturæ testimonia, quæ hoc hominum genus subleuant, quorum aliqua in 2. par. attulimus lib. 7. cap. 21. & 22. vbi locos assignauimus ad excitandam veniæ spem, qui contra desperantes valent, & tamen hic etiam nonnullos adhuc addere libet, cum sit argumentum vtile, & non semel tractandum. Primus sit Patrum auctoritas. Basil. in primis:

Tract. 33. in Ioan. in fine.

Contra desperantes argumenta.

In Regul. breuiorib.

Tt 3 Si pec- q. 13.